

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 757/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. novembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť Š. Š., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 1 C 41/2013 z 3. októbra 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 Co 308/2014 z 27. februára 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky bola 14. mája 2014 doručená sťažnosť Š. Š., (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 C 41/2013 z 3. októbra

2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 16 Co 308/2014 z 27. februára 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ podal okresnému súdu 22. apríla 2013 žalobu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci“), ktorou sa proti Slovenskej republike domáhal zaplata sumy 1 000 € z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím Pôdohospodárskej platobnej agentúry Bratislava č. 1000/2, 3R/2010 z 23. apríla 2010 (ďalej len „rozhodnutie pôdohospodárskej platobnej agentúry z 23. apríla 2010“) v spojení s rozhodnutím Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 1930/2010 zo 17. júna 2010 (ďalej len „rozhodnutie ministerstva pôdohospodárstva zo 17. júna 2010“), ktorými bola sťažovateľovi uložená povinnosť vrátiť vyrovnávajúci príspevok na znevýhodnené oblasti v sume 4 697, 34 € v dôsledku porušenia finančnej disciplíny v zmysle § 31 ods. 1 písm. n) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 4 ods. 1 písm. c) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 213/2007 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v znevýhodnených oblastiach v znení neskorších predpisov a čl. 14 bodu 2 nariadenia Rady ES č. 1257/1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu.

Následne sa sťažovateľ žalobou v správnom súdnictve domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí ministerstva pôdohospodárstva zo 17. júna 2010 a pôdohospodárskej platobnej agentúry z 23. apríla 2010, ktorej rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 3 S 262/2010 z 27. septembra 2011 tak, že ju zamietol. Proti označenému rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom sp. zn. 4 Sžo 5/2012 z 18. apríla 2012 rozhodol tak, že zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 S 262/2010 z 27. septembra 2011 tak, že rozhodnutia ministerstva pôdohospodárstva zo 17. júna 2010 a pôdohospodárskej platobnej

agentúry z 23. apríla 2010 zrušil, vec vrátil pôdohospodárskej agentúre na ďalšie konanie a zároveň sťažovateľovi priznal náhradu trov konania. Následne pôdohospodárska agentúra rozhodnutím č. 600/2, 3-R/2010 zo 4. septembra 2012 konanie vo veci vrátenia neoprávnene poskytnutých finančných prostriedkov na dotačný titul – vyrovnávajúci príspevok na znevýhodnené oblasti – zastavila.

Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že nezákonným rozhodnutím pôdohospodárskej platobnej agentúry z 23. apríla 2010 v spojení s rozhodnutím ministerstva pôdohospodárstva zo 17. júna 2010 mu vznikli náklady „*a to strata času pri spracovaní vyjadrenia ku konaniu Pôdohospodárskej platobnej agentúry..., pri spracovaní odvolania proti rozhodnutiu Pôdohospodárskej platobnej agentúry..., pri spracovaní vyjadrenia ku konaniu na Ministerstve pôdohospodárstva SR...*“ (citované z napadnutého rozsudku okresného súdu, pozn.), a preto si súčasne žalobou podľa zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci uplatnil aj náhradu za ušlý zisk. O žalobe sťažovateľa rozhodol okresný súd napadnutým rozsudkom tak, že ju zamietol. Na základe odvolania sťažovateľa bol napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdený ako vecne správny napadnutým rozsudkom krajského súdu.

Sťažovateľ v sťažnosti predovšetkým tvrdí, že „*rozhodnutie krajského súdu je založené na takom výklade zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorý popiera jeho účel a zmysel, pretože tento zákon je založený na princípe, podľa ktorého je štát povinný odstrániť každú nezákonnosť, ku ktorej došlo pri výkone verejnej moci*“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„*1. Základné právo Š. Š. domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16*

Co/308/2014-92 zo dňa 27. 02. 2014 a Rozsudkom Okresného súdu vo Veľkom Krtíši č. k. 1 C/41/2013-69 zo dňa 03. 10. 2013 porušené bolo.

2. Základné právo Š. Š. na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16 Co/308/2014-92 zo dňa 27. 02. 2014 a Rozsudkom Okresného súdu vo Veľkom Krtíši č. k. 1 C/41/2013-69 zo dňa 03. 10. 2013 porušené bolo.

3. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16 Co/308/2014-92 zo dňa 27. 02. 2014 a Rozsudok Okresného súdu vo Veľkom Krtíši č. k. 1 C/41/2013-69 zo dňa 03. 10. 2013 zrušuje a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

4. Sťažovateľovi sa priznáva morálne zadošťačenie vo výške 1.000 EUR.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa na účet právneho zástupcu do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Súčasťou sťažnosti je aj žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

V súlade s čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť.

Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04, IV. ÚS 362/2010, IV. ÚS 372/2010).

Proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu mohol sťažovateľ podať odvolanie (čo aj urobil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu, ktorý vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 16 Co 308/2014 z 27. februára 2014 v rámci odvolacieho konania, v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov.

Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Zo sťažnosti možno vyvodit', že sťažovateľ napáda arbitrárnosť a neodôvodnenosť rozsudku krajského súdu sp. zn. 16 Co 308/2014 z 27. februára 2014, argumentujúc tým, že výklad zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci poskytnutý krajským súdom v napadnutom rozsudku popiera jeho účel a zmysel.

Ako z časti I tohto uznesenia vyplýva, predmetom konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 1 C 41/2013 a následne konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 16 Co 308/2014 bol nárok uplatnený sťažovateľom na základe zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorým sa proti Slovenskej republike domáhal zaplata sumy 1 000 €.

V nadväznosti na túto skutočnosť ústavný súd poukazuje na § 238 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), z ktorého okrem iného vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustné vo veciach, v ktorých je napadnuté právoplatné rozhodnutie neprevyšujúce trojnásobok minimálnej mzdy, t. j. táto skutočnosť predstavuje vo sfére všeobecného súdnictva zákonný dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodu neprípustnosti vzhľadom na to, že ide o sumu bagateľnú (pozri napr. IV. ÚS 358/08 alebo IV. ÚS 717/2013).

Ústavný súd už vyslovil právny názor, podľa ktorého ak Občiansky súdny poriadok vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva (IV. ÚS 431/2012). Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak sťažnosť

signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu [intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011)].

Ústavný súd ďalej konštatuje, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie skúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia

(po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neutržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom je možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06). Základné právo na súdnu ochranu však neznamená nárok na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, t. j. aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi.

Z napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že tento výrok obsiahnutý v napadnutom rozsudku okresného súdu v súlade s § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil a podľa § 219 ods. 2 OSP, stotožniac sa v celom rozsahu s odôvodnením prvostupňového súdu, sa obmedzil len na konštatovanie správnosti tohto odôvodnenia.

V nadväznosti na § 219 ods. 2 OSP poukazuje ústavný súd na svoj už ustálený právny názor, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

Vzhľadom na obsahovú spojitosť napadnutého rozsudku krajského súdu s napadnutým rozsudkom okresného súdu a v nadväznosti na už spomínaný § 219 ods. 2 OSP, ako aj citovanú judikatúru považoval ústavný súd za potrebné v ďalšom poukázať aj na podstatnú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu. Okresný súd vo svojom rozsudku k ním zistenému skutkovému stavu uviedol, že:

„Z vykonaného dokazovania mal súd nesporne preukázane, že rozhodnutím Pôdohospodárskej platobnej agentúry Bratislava, č. 1000/2, 3R/2010 zo dňa 23. 04. 2010, bola navrhovateľovi uložená povinnosť vrátiť vyrovnávajúcí príspevok na znevýhodnené oblasti v celkovej sume 4.697,34 Eur v dôsledku porušenia finančnej disciplíny v zmysle § 31 ods. 1 písm. n/ zák. č. 523/2004, a § 4 ods. 1 písm. c/ nariadenia vlády SR č. 213/2007 o podmienkach poskytovania podpory v znevýhodnených oblastiach v znení neskorších predpisov, ako aj porušenia článku 14 bodu 2 nariadenia rady ES č. 1257/1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu. Taktiež s poukazom na článok 73 ods. 3 nariadenia komisie č. 796/2004 a § 7 ods. 1 písm. k/, l/ a § 31 zák. č. 523/2004 Z. z. navrhovateľovi bola uložená týmto rozhodnutím povinnosť zaplatiť aj penále. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Ministerstvo pôdohospodárstva SR rozhodnutím č. spisu 1930/2010-630 zo dňa 17. 06. 2010 jeho odvolanie zamietlo a rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry potvrdilo. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 27. 09. 2011 č. k. 3 S/262/2010-61 žalobu navrhovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva SR zo dňa 17. 06. 2010 č. 1930/2010, zamietol. Najvyšší súd SR rozsudkom zo dňa 18. 04. 2012 sp. zn. 4 Sžo/5/2012 zmenil na odvolanie navrhovateľa rozsudok Krajského súdu v Bratislave tak, že rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR zo dňa 17. 06. 2010 č. 1930/2010 a Pôdohospodárskej platobnej agentúry č. 1000/2, 3R/2010 z 24. 04. 2010 zrušil a vec vrátil Pôdohospodárskej platobnej agentúre na ďalšie konanie. Týmto rozsudkom uložil tiež odporcovi nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 255,93 Eur. V dôvodoch svojho rozhodnutia Najvyšší súd SR vytkol rozhodnutiam, ktoré zrušil, že boli zaťažené vadami a to nepreskúmateľnosťou, pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry Bratislava, bolo doručené navrhovateľovi dňa 03. 05. 2010. Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Sžo/5/2012 bol doručený navrhovateľovi, podľa jeho tvrdenia v júli alebo v auguste roku 2012. Rozhodnutím Pôdohospodárskej platobnej agentúry Bratislava, zo dňa 04. 09. 2012 č. 600/2, 3R/2010 bolo konanie voči navrhovateľovi vo veci vrátenia neoprávnene poskytnutých finančných prostriedkov na dotačný titul - vyrovnávajúcí príspevok na znevýhodnené oblasti v celkovej sume 4.697,34 Eur, zastavené. Listom zo dňa 01. 10. 2012, navrhovateľ požiadal odporcu

o predbežné prerokovanie nároku. V liste uviedol, že ním uplatňovaný nárok 1.000,- Eur predstavuje skutočnú škodu - náklady na jeho obranu proti nezákonným rozhodnutiam a škodu na jeho zdravotnom stave. Odporca listom zo dňa 04. 04. 2013 oznámil navrhovateľovi, že ním uplatňovaný nárok považuje za neopodstatnený. Navrhovateľ v návrhu ním uplatňovaný nárok skutkovo opísal tak, že predstavuje vynaložené náklady a to stratu času pri spracovaní vyjadrenia ku konaniu Pôdohospodárskej platobnej agentúry 10 hodín x 10,-- Eur, pri spracovaní odvolania proti rozhodnutiu Pôdohospodárskej platobnej agentúry 16 hodín x 10,-- Eur, pri spracovaní vyjadrenia ku konaniu na Ministerstve pôdohospodárstva SR 6 hodín x 10,-- Eur, pri spracovaní žaloby 24 hodín x 10,-- Eur, pri ceste zo Želoviec do Bratislavy a späť dňa 22. 09. 2011 12 hodín x 10,-- Eur, pri spracovaní stanoviska k vyjadreniu Ministerstva pôdohospodárstva SR 6 hodín x 10,--Eur, pri spracovaní odvolania proti rozsudku 16 hodín x 10,-- Eur, pri ceste zo Želoviec do Bratislavy a späť dňa 14. 11. 2011 10 hodín x 10, – Eur, celkom 1.000,- Eur. Ďalej uviedol, že ušlý zisk si uplatňuje formou 9 % úrokov z omeškania od 10. 09. 2012 do zaplatenia, zo sumy 1.000, – Eur. Škodu na svojom zdravotnom stave bližšie nešpecifikoval, pričom na pojednávaní dňa 03. 10. 2013 uviedol, že nedá súhlas k tomu, aby súd vyžiadal jeho zdravotnú dokumentáciu od ošetrojúceho lekára. Poukázal na to, že keď mu bolo doručené nezákonné rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry, takmer si odsekol prst. Mal tiež strach, že v súvislosti s týmto rozhodnutím mu založia dom, to sa však nestalo.“

Na základe takto zisteného skutkového stavu okresný súd následne aplikáciou relevantných ustanovení zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci k právnomu posúdeniu predovšetkým uviedol:

„Rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Sžo/5/2012 zo dňa 18. 04. 2012, bolo zrušené rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry Bratislava zo dňa 23. 04. 2010 č. 1000/2-3 R/2010, ktorým bola uložená povinnosť navrhovateľovi vrátiť vyrovnávací príspevok vo výške 4.697,34 Eur a zaplatiť penále, a to najmä z dôvodu nepreskúmateľnosti, pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov. Je potom nesporné, že rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry bolo nezákonné. Súd považuje za potrebné uviesť, že nezákonnosť je výlučne otázkou vzťahu rozhodnutia a zákona a to otázkou nezhody medzi

rozhodnutím a zákonom a nie je v nijakom zmysle problémom príčiny, ktorá k nehode viedla, problémom orientovania sa orgánu na nesprávny názor o obsahu právnej normy, ani otázkou zavinenia. Je teda možné povedať, že nezákonnosť je rozpor so zákonom a teda protiprávnosť. Navrhovateľ sa dozvedel o škode v júli roku 2012, kedy mu bolo doručené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR o zrušení vyššie uvedeného rozhodnutia Pôdohospodárskej platobnej agentúry. Návrh podal na súd dňa 23. 04. 2013, teda svoje právo uplatnil včas a to v lehote uvedenej v § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. Pasívnu vecnú legitimáciu v spore, vzhľadom na znenie ustanovenia § 4 ods. 1 písm. c/ zák. č. 514/2003 Z. z. má odporca. Potom súd už len skúmal, či navrhovateľovi vznikla škoda v dôsledku vydaného rozhodnutia Pôdohospodárskej platobnej agentúry v Bratislave zo dňa 23. 04. 2010 č. 1000/2, 3R/2010. Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., účinného k 23. 04. 2010, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk. Pod pojmom škoda treba rozumieť peniazmi vyjadriteľnú ujmu na majetku poškodeného, ktorú možno vyjadriť peňažným ekvivalentom, t. j. peniaze (R 55/1971). Za ušlý zisk treba považovať to, čo mohol poškodený získať pri obyčajnom behu udalostí, keby nevznikla škoda. V danom prípade v dôsledku nezákonného rozhodnutia Pôdohospodárskej platobnej agentúry navrhovateľovi nevznikla škoda, pretože navrhovateľ ničím v konaní nepreukázal, že v súvislosti s týmto rozhodnutím by mu vznikla nejaká ujma na majetku. Potom nie je možné ani hovoriť o tom, že by mu vznikol ušlý zisk, keďže mu nevznikla škoda. Súd sa zaoberal aj tým, či v spojení s nezákonným rozhodnutím nevznikla navrhovateľovi nemajetková ujma. Za nemajetkovú ujmu treba považovať ujmu, ktorá vznikla zásahom do osobnostných práv fyzickej osoby. Za osobnostné práva treba považovať nemajetkové dobrá, teda život, zdravie, česť, slobodu alebo autorstvo. Navrhovateľ v konaní ničím nepreukázal, že by došlo nezákonným rozhodnutím k zásahu do niektorého z jeho osobnostných práv a ak by tomu tak aj bolo, v danom prípade už samotné konštatovanie porušenia práva (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 18. 04. 2012 sp. zn. 4 Sžo/5/2012) je dostatočným zadosťučinením. Vzhľadom na uvedené súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.“

S prihliadnutím na citované časti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorým sa krajský súd vo svojom napadnutom rozsudku v celom rozsahu stotožnil, možno vyvodíť, že tak okresný súd, ako aj krajský súd (stotožniac sa s odôvodnením

podaným okresným súdom) sa pri zisťovaní podstatných náležitostí existencie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci zaoberali otázkou, či v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím (rozhodnutím pôdohospodárskej platobnej agentúry z 23. apríla 2010 v spojení s rozhodnutím ministerstva pôdohospodárstva zo 17. júna 2010) vznikla sťažovateľovi škoda, a to tak škoda majetková, ako aj nemajetková. Výklad relevantných ustanovení zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci poskytnutý v tejto súvislosti všeobecnými súdmi, uplatnením ktorých tieto dospeli k záveru o tom, že sťažovateľ vznik škody nepreukázal, považuje ústavný súd za jeden z možných výkladov, ktorý je z ústavného hľadiska udržateľný.

Vzhľadom na už uvedené a vychádzajúc zo skutočnosti, že sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha ochrany svojich práv podľa ústavy a dohovoru v spore o sumu, ktorá je podľa ustálenej rozhodovacej praxe ústavného súdu, ako aj všeobecných súdov zjavne bagateľná, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že vo veci sťažovateľa nie sú podľa jeho doterajšej judikatúry splnené podmienky na poskytnutie ústavnej ochrany, a to napriek tomu, že si je vedomý toho, že sťažovateľ vníma napadnutý rozsudok ako nespravodlivý.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. Prípadný zásah ústavného súdu, a to nahrádzanie právneho názoru krajského súdu, možno realizovať len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, v zmysle ustálenej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný.

Za týchto okolností neexistuje podľa názoru ústavného súdu medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a sťažovateľom označenými základnými právami podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru taká príčinná súvislosť, ktorá by

zakladala reálnu možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, čo zakladá dôvod na odmietnutie tejto časti sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. novembra 2014